

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ

КАФЕДРА ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ТЕХНІЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АВАРІЙНО-РЯТУВАЛЬНИХ РОБІТ ТА КАФЕДРА ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор університету з навчальної та методичної роботи

канд. психол. наук, професор

О.О. Назаров

« _____ » _____ 20__ р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Рятувальна та загальна фізична підготовка

спеціальність 101 «Екологія», 053»Психологія»
(шифр і назва спеціальності)

спеціалізація «Екологічна безпека», «Екстремальна та кризова психологія», «Робота з персоналом»
(назва спеціалізації)

Харків 201__ рік

Робоча програма «Рятувальна та загальна фізична підготовка» для здобувачів вищої освіти за спеціальністю 101 «Екологія», 053 «Психологія», спеціалізація, «Екологічна безпека», «екстремальна та кризова психологія», «робота з персоналом»

Розробники: Харламов В.В. – викладач кафедри ОТЗАРР, капітан служби ЦЗ.
Плющ М.О. – викладач кафедри фізичної підготовки, старший лейтенант служби ЦЗ

Робочу програму навчальної дисципліни рекомендовано кафедрою організації та технічного забезпечення аварійно-рятувальних робіт

Протокол від «___» _____ 20__ року № __

Начальник кафедри ОТЗАРР
майор служби ЦЗ

В.О. Собина

«___» _____ 20__ року

Схвалено вченою радою факультету цивільного захисту

Протокол від «___» _____ 20__ року № __

Голова вченої ради факультету цивільного захисту
полковник служби ЦЗ

М.М. Удянський

«___» _____ 20__ року

Робочу програму навчальної дисципліни рекомендовано кафедрою фізичної підготовки

Протокол від «___» _____ 20__ року № __

Начальник кафедри ФП
полковник служби ЦЗ

М.І. Краснокутський

«___» _____ 20__ року

Схвалено вченою радою факультету пожежної безпеки

Протокол від «___» _____ 20__ року № __

Голова вченої ради факультету пожежної безпеки
полковник служби ЦЗ

А.В. Ромін

«___» _____ 20__ року

1 ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, (спеціалізація) освітній ступень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів 1,5	Галузь знань <u>101 «Екологія»</u> <u>053 «Психологія»</u>		
Модулів 1	Спеціальність (спеціалізація): <u>«Екологічна безпека», «екстремальна та кризова психологія», «робота з персоналом»</u>	Рік підготовки:	
Індивідуальне (науково-дослідне) завдання - 0		2018-2019	2018-2019
Загальна кількість годин 45		Семестр	
		5	
		Лекції	
з них: аудиторних 22 самостійної роботи 23	Освітній ступінь: бакалавр	0 год.	0 год.
		Практичні, семінарські	
		22 год.	0 год.
		Лабораторні	
		0 год.	0 год.
		Самостійна робота	
		23 год.	0 год.
		Індивідуальні завдання: 0 год.	
		Вид контролю: Модульна контрольна робота, диф. залік	
		Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів 1,5	Галузь знань <u>101 «Екологія»</u> <u>053 «Психологія»</u>		

Модуль 1	Спеціальність (спеціалізація): <u>«Екологічна безпека», «екстремальна та кризова психологія», «робота з персоналом»</u>	Рік підготовки:	
		2018-2019	2018-2019
Індивідуальне (науково-дослідне) завдання - 0		Семестр	
Загальна кількість годин 45		5-6	
		Лекції	
з них: аудиторних 24 самостійної роботи 21	Освітній ступінь: бакалавр	0 год.	0 год.
		Практичні, семінарські	
		24 год.	0 год.
		Лабораторні	
		0 год.	0 год.
		Самостійна робота	
		21 год.	0 год.
Індивідуальні завдання: 0 год.			
Вид контролю: Модульна контрольна робота, диф. залік			

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 46/44;

для заочної форми навчання – -/-;

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: формування у майбутніх фахівців з базовою вищою освітою необхідного в їхній подальшій професійній діяльності рівня знань та умінь щодо володіння прийомами та способами роботи з пожежною та аварійно-рятувальною технікою, пожежним та аварійно-рятувальним обладнанням, вивчення методики проведення занять з особовим складом відділень та чергової зміни (караулу), прищеплення навичок проведення занять з рятувальної підготовки, виховання у особового складу високих морально-вольових та психологічних якостей, дисциплінованості та товариської взаємодопомоги, дотримання особовим складом фізичної форми, необхідної для якісного виконання службових завдань, а також забезпечення фізичної готовності особового складу до професійно-службової діяльності, сприяння вирішенню інших оперативно-службових завдань, навчання та виховання до перенесення фізичних навантажень, формування навичок в організації та проведенні всіх форм занять з фізичної підготовки, зміцнення здоров'я та постійне удосконалення рухових навичок у повсякденній діяльності.

Завдання: формування у майбутнього фахівця чітких знань і умінь щодо основних способів і прийомів ведення рятувальних робіт та підготовки особового складу підрозділів

ОРС ЦЗ до дій за призначенням, а також оволодіння навичками та методами фізичної підготовки, застосовування високих ступенів тренуваності, здатності переносити упродовж тривалого часу великі фізичні та психологічні навантаження без зниження професійної працездатності, засвоєння теорії, організації та методики фізичного виховання.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен

знати :

- роль та місце рятувальної підготовки в системі службової підготовки особового складу підрозділів ДСНС України;
- значення рятувальної підготовки для підвищення оперативної готовності оперативно-рятувальних підрозділів ДСНС України та боєздатності особового складу;
- зміст, організацію та методику проведення занять з рятувальної підготовки з особовим складом;
- порядок розробки методичних документів для проведення занять;
- вимоги техніки безпеки праці під час організації, проведення та виконання аварійно-рятувальних робіт різного напрямку;
- техніку виконання аварійно-рятувальних робіт, їх організацію та порядок їхнього проведення;
- принципи організації та методи проведення занять з особовим складом;
- заходи запобігання травматизму на заняттях із рятувальної підготовки;

- загальні основи фізичної підготовки працівників ДСНС України;
- роль і місце фізичної підготовки у загальній системі оперативно-службової діяльності працівника ДСНС України;
- принципи організації та методи проведення занять з особовим складом;
- особливості організації фізичної підготовки та спортивно-масової роботи у підрозділах ДСНС України;
- заходи запобігання травматизму на заняттях із загальної фізичної підготовки;
- принципи здорового способу життя;

вміти:

- практично використовувати техніку та обладнання при веденні аварійно-рятувальних робіт, в реальних умовах;
- відпрацьовувати нормативи з пожежними драбинами та рятувальними мотузками;
- відпрацьовувати вправи з саморятування, рятування потерпілих з верхніх поверхів будівель;
- забезпечувати виконання заходів безпеки праці на заняттях з рятувальної підготовки;
- методично правильно проводити заняття особовим складом відділення (караулу);
- складати методичні документи для проведення занять особовим складом відділення (караулу);
- впевнено та кваліфіковано використовувати одержані рухові навички при організації та проведенні занять із загальної фізичної підготовки;
- здійснювати самоконтроль за станом здоров'я;
- підтримувати загальну і спеціальну працездатність під час навчання;
- організовувати та проводити заняття з фізичної підготовки;
- застосовувати навички в організації і проведенні фізкультурно-масових та спортивних заходів;
- постійно підвищувати свою фізичну підготовленість;

- здавати контрольні нормативи та заліки у зазначені терміни;
- дотримуватись особистої гігієни, раціонального режиму навчання, відпочинку, харчування, брати активну участь у фізкультурно-масових, оздоровчих та спортивних заходах;

мати навички:

- самоконтролю за станом здоров'я;
- самостійної роботи;
- працювати зі спеціальним оснащенням та спорядженням;
- розвідка та пошук, захист та рятування людей у висотних спорудах;
- проведення відновлювальних робіт конструкцій, споруд, усунення пошкоджень у мережах та системах комунальних та виробничих комунікацій на висоті, із застосування верхолазних технологій в опорному та безопорному просторі;
- виконувати роботи з ліквідації аварій та наслідків надзвичайних ситуацій.

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач вищої освіти:

володіти методиками побудови індивідуальних програм забезпечення фахової дієздатності (професійної діяльності), індивідуальних оздоровчо-профілактичних програм, контролю власного стану в процесі виконання індивідуальних програм; принципами підбору фізичних вправ, їх компонування та послідовність використання за визначеними цілями;

знати різновиди фізичних вправ та принципи їх використання, принципи підбору фізичних вправ, їх компонування та послідовність використання за визначеними цілями; авторські, новітні фізкультурно-оздоровчі системи та технології, їх використання у індивідуальних оздоровчо-профілактичних програмах; правила запобігання фізичній перевтомі, перетренуванню, перенапрузі, іншим кризовим проявам; засоби та методики розвитку рухових якостей: сили, витривалості, швидкості, спритності, гнучкості, координації тощо; засоби та методики розвитку професійно значущих психофізичних якостей: вестибулярної стійкості, стійкості до гіпоксії та вібрації, оперативного мислення, уваги;

оцінювати із застосуванням відповідних методик та встановлених критеріїв рівня розвитку власних фізичних якостей для якісного виконання професійних завдань;

використовувати природні чинники власного загартування з метою протидії несприятливим факторам навколишнього середовища.

Організаційна

- організація дотриманням безпеки та гігієни праці;
- на підставі технологічної документації, використовуючи чинну нормативно-правову базу з питань охорони праці забезпечити виконання вимог безпеки праці особовим складом під час несення служби, виконання господарських робіт у підрозділі, на заняттях (тренуваннях в ізолюючих дихальних апаратах, теплових камерах, на полігонах і тренажерах.) та при виїзді за сигналами виклику;
- контроль за функціонуванням особового складу оперативно-рятувального підрозділу у постійній готовності до дій за призначенням;
- організація проведення занять з професійної підготовки;
- організувати проведення занять, в межах спеціальної професійної підготовки з особовим складом підрозділу;
- організація навчально-тренувальних занять з практичним відпрацюванням дій за можливими аварійними ситуаціями, що передбачені планами локалізації і ліквідації аварійних ситуацій і аварій у тому числі в непридатній для дихання атмосфері;
- організація проведення заходів з пропаганди знань з питань цивільного захисту;
- організувати навчання працівників об'єкту практичного виконання норм самозахисту під час дій у разі виникнення надзвичайної ситуації;

- надати допомогу щодо підготовки добровільних рятувальних формувань об'єкту (території) до дій в умовах надзвичайних ситуацій;
- використовуючи законодавчі акти, методичні матеріали, спеціальну літературу, організувати проведення просвітницько-інформаційних заходів з пропаганди знань у сфері цивільного захисту;

Виконавська

- здійснення контролю за дотриманням вимог чинного законодавства у сфері цивільного захисту під час експлуатації будівель, споруд та інших об'єктів;
- провести аналіз стану та якості протипожежного та аварійно-рятувального оснащення на об'єкті;
- розробити рішення по забезпеченню ефективного використання механізованого, електрифікованого інструменту, колективних засобів захисту за призначенням;
- визначити запобіжні заходи, що спрямовані на виключення можливості виникнення шкідливих та небезпечних чинників на об'єкті з обґрунтуванням їх нормами та правилами;
- проведення занять з особовим складом;
- відпрацювати з особовим складом нормативи виконання навчальних вправ для підготовки особового складу пожежно-рятувальних підрозділів та аварійно-рятувальних служб, для удосконалення їх знань, вмінь і навичок у роботі.

2. Програма навчальної дисципліни

Модуль 5. Легка атлетика. Гімнастика. Спортивні ігри

Тема 5.1. Легка атлетика. Спортивні ігри

Тема 5.2. Легка атлетика. Спортивні ігри

Тема 5.3. Легка атлетика. Спортивні ігри

Тема 5.4. Комбінований підйом зі штурмовою драбиною по висувній драбині. Вправи з рятувальною мотузкою.

Тема 5.5. Механізований АРІ

Тема 5.6. Гімнастика. Спортивні ігри

Тема 5.7. Гімнастика. Спортивні ігри

Тема 5.8. Гімнастика. Спортивні ігри

Модуль 6. Рятувальне спорядження, та основи ведення аварійно – рятувальних робіт на висоті.

Тема 6.1. Гімнастика. Спортивні ігри.

Тема 6.2. Гімнастика. Спортивні ігри.

Тема 6.3. Гімнастика. Спортивні ігри.

Тема 6.4. Легка атлетика. Спортивні ігри

Тема 6.5. Легка атлетика. Спортивні ігри

Тема 6.6. Легка атлетика. Спортивні ігри

Тема 6.7. Евакуація потерпілих, які зависли на канатах при виконанні висотно – верхолазних робіт.

Тема 6.8. Організація евакуації постраждалих з верхніх поверхів будівлі.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		Л	ПЗ	Лаб	Інд	Ср		Л	ПЗ	Лаб	Інд	Ср
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 3. Легка атлетика. Гімнастика. Спортивні ігри												
Тема 5.1. Легка атлетика. Спортивні ігри	5		2			3						
Тема 5.2. Легка атлетика. Спортивні ігри	5		2			3						
Тема 5.3. Легка атлетика. Спортивні ігри	5		2			3						
Тема 5.4. Комбінований підйом зі штурмовою драбиною по висувній драбині. Вправи з рятувальною мотузкою.	9		6			3						
Тема 5.5. Механізований АРІ	8		4			4						
Тема 5.6. Гімнастика. Спортивні ігри	4		2			2						
Тема 5.7. Гімнастика. Спортивні ігри	5		2			3						
Тема 5.8. Гімнастика. Спортивні ігри	4		2			2						
Разом за модулем 5.	45		22			23						
Модуль 6. Рятувальне спорядження, та основи ведення аварійно – рятувальних робіт на висоті												
Тема 6.1. Гімнастика. Спортивні ігри.	4		2			2						
Тема 6.2. Гімнастика. Спортивні ігри.	4		2			2						
Тема 6.3. Гімнастика. Спортивні ігри.	5		2			3						
Тема 6.4. Легка атлетика. Спортивні ігри	5		2			3						
Тема 6.5. Легка атлетика. Спортивні ігри	5		2			3						
Тема 6.6. Легка атлетика. Спортивні ігри	4		2			2						
Тема 6.7. Евакуація потерпілих, які зависли на канатах при виконанні висотно – вер холазних робіт.	11		8			3						
Тема 6.8. Організація евакуації постраждалих з верхніх поверхів будівлі.	7		4			3						
Разом за модулем 6.	45		24			21						

5. Теми семінарських занять

Семінарські заняття, згідно навчальної програми дисципліни, не плануються.

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Тема 5.1. Легка атлетика. Спортивні ігри	2
2.	Тема 5.2. Легка атлетика. Спортивні ігри	2
3.	Тема 5.3. Легка атлетика. Спортивні ігри	2
4.	Тема 5.4. Комбінований підйом зі штурмовою драбиною по висувній драбині. Вправи з рятувальною мотузкою.	6
5.	Тема 5.5. Механізований АРІ	4
6.	Тема 5.6. Гімнастика. Спортивні ігри	2
7.	Тема 5.7. Гімнастика. Спортивні ігри	2
8.	Тема 5.8. Гімнастика. Спортивні ігри	2
10.	Тема 6.1. Гімнастика. Спортивні ігри.	2
11.	Тема 6.2. Гімнастика. Спортивні ігри.	2
12.	Тема 6.3. Гімнастика. Спортивні ігри.	2
13.	Тема 6.4. Легка атлетика. Спортивні ігри	2
14.	Тема 6.5. Легка атлетика. Спортивні ігри	2
	Тема 6.6. Легка атлетика. Спортивні ігри	2
15.	Тема 6.7. Евакуація потерпілих, які зависли на канатах при виконанні висотно – вер холазних робіт.	8
16.	Тема 6.8. Організація евакуації постраждалих з верхніх поверхів будівлі.	4
	Разом	46

7. Теми лабораторних занять

Лабораторні заняття, згідно навчальної програми дисципліни, не плануються.

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Тема 5.1. Легка атлетика. Спортивні ігри	3
2.	Тема 5.2. Легка атлетика. Спортивні ігри	3
3.	Тема 5.3. Легка атлетика. Спортивні ігри	3
4.	Тема 5.4. Комбінований підйом зі штурмовою драбиною по висувній драбині. Вправи з рятувальною мотузкою.	3
5.	Тема 5.5. Механізований АРІ	4
6.	Тема 5.6. Гімнастика. Спортивні ігри	2
7.	Тема 5.7. Гімнастика. Спортивні ігри	3
8.	Тема 5.8. Гімнастика. Спортивні ігри	2
9.	Тема 6.1. Гімнастика. Спортивні ігри.	2
10.	Тема 6.2. Гімнастика. Спортивні ігри.	2
11.	Тема 6.3. Гімнастика. Спортивні ігри.	3
12.	Тема 6.4. Легка атлетика. Спортивні ігри	3
13.	Тема 6.5. Легка атлетика. Спортивні ігри	3

14.	Тема 6.6. Легка атлетика. Спортивні ігри	2
15.	Тема 6.7. Евакуація потерпілих, які зависли на канатах при виконанні висотно – вер холазних робіт.	3
16.	Тема 6.8. Організація евакуації постраждалих з верхніх поверхів будівлі.	3
	Разом	44

9. Індивідуальні завдання

Індивідуальні завдання, згідно навчальної програми дисципліни, не плануються.

10. Методи навчання

Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності:
 словесні;
 індуктивні і дедуктивні;
 наочні;
 практичні;
 самостійна робота.

11. Методи контролю

Методи контролю і самоконтролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності:
 індивідуальне опитування;
 фронтальний опитування;
 письмові контрольні роботи;
 машинний контроль;
 виконання практичних вправ;
 заліки;

12. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Семестр 5

Поточний контроль та самостійна робота									Сума балів за модуль	Диф. залік (КФП)
Модуль 5										
Т.5.1	Т.5.2	Т.5.3	Т.5.4	Т.5.5	Т.5.6	Т.5.7	Т.5.8	Модульна контрольна робота		
5	5	5	5	5	5	5	5	60	100	100

Оцінка за бальною шкалою елементів навчальної діяльності з дисципліни

Елементи навчальної діяльності	Усього за семестр балів
Відвідування та робота на занятті	40
Тестовий контроль	-
Модульна контрольна робота	60
Усього – максимум за період	100
<i>Додаткові необов'язкові завдання та науково-дослідна діяльність здобувача вищої освіти</i>	<i>до 20</i>
Складання екзамену (максимум)	-
Накопичувальний підсумок	100

Семестр 6

Поточний контроль та самостійна робота									Сума балів за модуль	Диф. залік (ОТЗАРР)
Модуль 6										
Т.6.1	Т.6.2	Т.6.3	Т.6.4	Т.6.5	Т.6.6	Т.6.7	Т.6.8	Модульна контрольна робота		
5	5	5	5	5	5	5	5	60	100	100

Оцінка за бальною шкалою елементів навчальної діяльності з дисципліни

Елементи навчальної діяльності	Усього за семестр балів
Відвідування та робота на занятті	40
Тестовий контроль	-
Модульна контрольна робота	60
Усього – максимум за період	100
<i>Додаткові необов'язкові завдання та науково-дослідна діяльність здобувача вищої освіти</i>	<i>до 20</i>
Складання екзамену (максимум)	-
Накопичувальний підсумок	100

Шкали оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності за шкалою ВНЗ	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		екзамен, диф. залік	залік
90-100 (та вище з урахуванням необов'язкових завдань)	A	відмінно	зараховано
80-89	B	добре	
65-79	C		
55-64	D	задовільно	
50-54	E		
35-49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	

13. Методичне забезпечення

13.1. Методичні вказівки і тематика для проведення підсумкового контролю (модульна контрольна робота № 5, 6, диф. залік)

Критерії оцінювання, контрольні питання для проведення підсумкового контролю, завдання, білети, зразки оформлення звітної матеріалу:

модульна контрольна робота № 5,6, наведені: додатку 1.

Диференційний залік, наведений в додатку 2

13.2. Плани семінарських занять

Семінарські заняття, згідно навчальної програми дисципліни, не плануються.

13.3. Плани практичних занять

Плани практичних занять наведені в додатку 3

13.4. Завдання для самостійної роботи здобувачів вищої освіти

Завдання для самостійної роботи здобувачів вищої освіти наведені в додатку 4.

13.5. Методичні вказівки і тематика контрольних робіт

Контрольні роботи, згідно програми навчальної дисципліни, не плануються.

13.6. Паке́т комплексних контрольних робіт (ККР) для перевірки знань

Методичні матеріали для проведення Комплексної контрольної роботи з дисципліни «Рятувальна підготовка» наведені в додатку 5.

14. Рекомендована література

14.1. Базова

1. Наказ МНС України від 13.03.2012 року № 575 Про затвердження Статуту дій у надзвичайних ситуаціях органів управління та підрозділів Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту.
2. Наказ МНС України від 7.05.2007 року № 312 Про затвердження Правил безпеки праці в органах і підрозділах МНС України.
3. Наказ ДСНС України від 13.07.2015 року « Про внесення змін до норм табельної належності, витрат і термінів експлуатації пожежно – рятувального, технологічного і гаражного обладнання інструменту, індивідуального озброєння та спорядження, ремонтно - експлуатаційних матеріалів підрозділів ДСНС України» Затверджених наказом ДСНС України від 29.05.2013 року № 358.
4. Висотно-верхолазна підготовка. Техніка рятувальних робіт на висоті: практ. посіб. / Укладачі: О.Є. Безуглов, Р.Г. Мелешенко, С.М. Щербак – Х.: НУЦЗУ, 2012. – 212 с.
5. Пожежно-рятувальна підготовка/[Безуглов О.Є., Горпинич І.А., Олійник Д.В. та ін.]; під ред. О.Є. Безуглова. – Х. : КП «Міська друкарня», 2011 – 228 с.
6. Мартынов А.И. ПРОМАЛЬП (промышленный альпинизм). – 2–е изд., переработано и дополнено – М.: СпортАкадемПресс, 2001. – 216 с., ил.
7. Школа альпинизма. Начальник подготовка: Учеб. Издание/Сост. Захаров П.П. Степенко Т.В. – М.: ФиС, 1989.-463 с.,ил.
8. Безопасность в альпинизме/Винокуров В.К.,Левин А.С., Мартынов И.А.,-М.:ФиС, 1983. – 168с.,ил.
9. Каталог. WORK SOLUTIONS. ПРОМАЛЬП.- Petzl.: 2005. – 103с., ил.
10. Наказ МНС України № 10 від 05.08.04 року «Настанова з фізичної підготовки особового складу МНС України».
11. Краснокутський М.І., Нікітін В.І., Колоколов В.О., Білоусов А.В. «Фізична підготовка: текст лекцій»- 2014 р.
12. Кононович В.Г. «Фізична підготовка: методичні рекомендації до проведення занять: Розділ: Гімнастика та силова підготовка» - 2010 р.
13. Краснокутський М.І., Ануфрієв П.М. «Загальна фізична підготовка працівників МНС» - 2005 р.

14.2. Допоміжна

1. Альпинизм сегодня и завтра. Программа подготовки. Квалификационные уровни. Методические рекомендации. И.А. Мартынов, И.Б. Кудинов, А.И. Мартынов. - Днепропетровск, 1989. - 135 с.
2. Альпинизм сегодня и завтра. Методика обучения. Проблемные вопросы. Обмен опытом. А.В. Непомнящий, В.В. Целовахин, А.И. Мартынов, И.А. Мартынов - Днепропетровск, 1989. - 110 с.
3. Безопасность в альпинизме. В.Н. Винокуров, А.С. Левин, И.А. Мартынов. - М.: Физкультура и спорт, 1983. - 168 с.
4. Инструктору альпинизма. П.П. Захаров. - М.: Физкультура и спорт, 1982. - 200 с.
5. Кондратьев О.В., Добров О.Г. Техника промышленного альпинизма. – Новосибирск, Сибирское соглашение, 2000. – 118с. 8с ил.
6. Мартынов А.И. Промальп (промышленный альпинизм). - 2-е изд., перераб. и доп. - М.: Спортакадемпресс, 2001.
7. Кузнецов В.С. Учебное пособие. Выполнение высотно-верхолазных работ в безопасном пространстве. – Симферополь: СПД «Барановская О. И.», 2008. – 684 с.: ил.
8. Кузнецов В.С. Учебное пособие по освоению навыков для выполнения высот-

- но-верхолазных работ с применением специаль-ной оснастки и страховочных средств. – Симферополь: Таврия, 2006. – 384 с.: ил.
9. Туркевич М.М. Поисково-спасательные работы в горах. под редакцией Ю.Л. Воробьева. – Краснодар: МЧС России, 2000. – 416 с.: илл.159, табл. 34
  10. Штюмер Ю.А. Опасности в туризме, мнимые и действительные. М.: Физкультура и спорт, 1972. – 104с.
  11. Правила охорони праці під час виконання робіт на висоті. – Наказ № 62 Держгірпромнагляду від 27.03.2007 року.
  12. Наказ МНС України від 01.07.2009 р. № 444 Про затвердження Настанови з організації професійної підготовки та післядипломної освіти осіб рядового і начальницького складу органів і підрозділів цивільного захисту.
  13. Наказ МВС України від 20.02.2015 р. № 189 Про затвердження Положення про організацію службової підготовки осіб рядового і начальницького складу служби цивільного захисту.
  14. Матвеев М.П., Новіков А.Д. «Теорія і методика фізичного виховання» - 1976 р.
  15. Смоленский В.М. «Гимнастика и методика преподавания» - 1987 р.

15. Інформаційні ресурси

1. <http://univer.nuczu.edu.ua/rus/mbank/>
2. <http://www.ex.ua/4094025>
3. <http://www.razym.ru/medzdorsport/sport/114991-zaharov-pp-stepenko-tv-shkola-alpinizma-nachalnaya-podgotovka.html>

Укладач:

Викладач кафедри ОТЗАРР
капітан служби ЦЗ

В.В.Харламов

Викладач кафедри фізичної підготовки
старший лейтенант служби ЦЗ

М.О.Плющ

**Методичні вказівки і тематика для проведення підсумкового контролю
модульна контрольна робота № 6
з дисципліни «Рятувальна та загально фізична підготовка»
(Для тематики занять з аварійно – рятувальних робіт)**

**КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ
рівня знань при проведенні практичного заняття**

При оцінюванні рівня знань та вмінь, виявлених під час проведення практичного заняття, за основу слід брати повноту і правильність виконання навчальних вправ, повноту відповіді теоретичних питань та керуватись Положенням про організацію освітнього процесу в університеті, затвердженого наказом НУЦЗ України від 19.06 2015 року № 129.

Перевіряючи залишкові знання, слід звертати увагу на рівень теоретичних знань та практичних вмінь, показаних здобувачу вищої освіти при відповіді на питання (виконанні вправ) модульної контрольної роботи.

Оцінка за відповідь виставляється за:

національною системою: „відмінно”, „добре”, „задовільно”, „незадовільно”;

ECTS: відмінно – «A», добре – «B», добре – «C», задовільно – «D», задовільно – «E», незадовільно – «FX», незадовільно – «F».

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оціночні бали навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для практики	для заліку
4,5-5	A	відмінно	зараховано
4-4,4	B	добре	
3,3-3,9	C		
2,8-3,2	D	задовільно	
2,5-2,7	E	не задовільно	не зараховано
1,8-2,4	FX		
0,05-1,7	F		

Порядок оцінювання:

Бали	Критерії оцінювання		
	Індивідуальне, фронтальне або письмове опитування	Практичне виконання вправи	Тестовий контроль
4,5-5	Послідовна і повна відповідь на поставлені запитання.	Вправа або окремі її елементи виконані правильно з дотриманням усіх вимог, без помилок, легко, вільно, чітко, впевнено, разом, в належному ритмі. Здобувач вищої освіти розуміє сутність вправи, її призначення, може розібратися в русі, пояснити як він виконується, і продемонструвати його. Може визначити і виправити помилки, допущені іншим здобувачем вищої освіти. Впевнено виконує вправу або норматив.	90 – 100 % вірних відповідей
4-4,4	У відповіді зроблена неprinципова помилка несуттєвого хара-	При виконанні здобувач вищої освіти діє так само, як для критерія 5 "A", але допустив одну незначну по-	80-89 % вірних відповідей

	ктеру, при повних знаннях програмного матеріалу.	милку, без зайвих рухів.	
3,3-3,9	У відповіді зроблені деякі непринципові помилки, несуттєвого характеру, при повних знаннях програмного матеріалу.	При виконанні здобувачу вищої освіти діє так само, як для критерія 5 "А", але допустив дві незначних помилки, без зайвих рухів.	65-79 % вірних відповідей
2,8-3,2	У відповіді зроблено деякі помилки, при не повних знаннях програмного матеріалу.	Вправа або окремі її елементи виконані в основному правильно, але допущено кілька дрібних помилок, які призвели до зайвих рухів, має місце скутість рухів, невпевненість.	55-64 % вірних відповідей
2,5-2,7	Недостатня повнота викладення матеріалу, наявність неточностей при викладенні теоретичних питань. Порушення логічної послідовності викладення матеріалу.	Вправа або окремі її елементи в основному виконано правильно, але допущена одна груба і кілька дрібних помилок, які призвели до зайвих рухів, має місце скутість рухів, невпевненість. Вправа або окремі її елементи виконана уповільнено.	50-54 % вірних відповідей
1,8-2,4	Відсутність знань по більшій частині матеріалу, погане засвоєння положень курсу.	Вправа або окремі її елементи в основному виконані неправильно, допущено більше двох значних або одна груба помилка, яка призвела або може призвести до травмування.	35-49 % вірних відповідей
0,05-1,7	Відсутність знань по матеріалу дисципліни, не засвоєння положень курсу.	Вправа або окремі її елементи виконані неправильно, допущено більше двох значних або одна груба помилка, яка призвела або може призвести до травмування.	1-34 % вірних відповідей

* під час оцінювання відповіді, викладач визначає отриману кількість балів студентом, у встановлених інтервалах. Під час визначення кількості балів, в межах певного інтервалу, необхідно враховувати наступні критерії: правильність відпрацьовання вправ або окремих її елементів, вірність сформульованих визначень, відповідність до діючих стандартів; використання технічної термінології без спотворень; наявність ілюстративної частини відповіді, з врахуванням умовних графічних позначень, кількість приведених технічних характеристик техніки та обладнання.

**КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ
рівня знань при проведенні модульної контрольної роботи № 6**

При оцінюванні рівня знань та вмінь, виявлених під час виконання модульної контрольної роботи, за основу слід брати повноту і правильність виконання теоретичних завдань та технічну правильність виконання практичних вправ, з додержанням вимог правил безпеки праці, керуватись Положенням про організацію освітнього процесу в університеті, затвердженого наказом НУЦЗ України від 19.06 2015 року № 129.

Перевіряючи залишкові знання, слід звертати увагу на рівень теоретичних знань та практичних вмінь, показаних здобувачем вищої освіти при відповіді на питання (виконанні вправ) модульної контрольної роботи.

Оцінка за відповідь виставляється за:

національною системою: „відмінно”, „добре”, „задовільно”, „незадовільно”;

ECTS: відмінно – «А», добре – «В», добре – «С», задовільно – «D», задовільно – «E», незадовільно – «FX», незадовільно – «F».

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оціночні бали навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для практики	для заліку
54 - 60	A	відмінно	зараховано
48 - 53,9	B	добре	
39 - 47,9	C		
33 - 38,9	D	задовільно	
30 - 32,9	E		
21 - 29,9	FX	не задовільно	не зараховано
0,6 - 20,9	F		

Порядок оцінювання:

Бали	Критерії оцінювання		
	Індивідуальне, фронтальне або письмове опитування	Практичне виконання вправ	Тестовий контроль
54 - 60	Послідовна і повна відповідь на поставлені запитання.	Вправа або окремі її елементи виконані правильно з дотриманням усіх вимог, без помилок, легко, вільно, чітко, впевнено, разом, в належному ритмі. Здобувач вищої освіти розуміє сутність вправи, її призначення, може розібратися в русі, пояснити як він виконується, і продемонструвати його. Може визначити і виправити помилки, допущені іншим здобувачем вищої освіти. Впевнено виконує	90 – 100 % вірних відповідей

		вправу або норматив.	
48 - 53,9	У відповіді зроблена не-принципова помилка несуттєвого характеру, при повних знаннях програмного матеріалу.	При виконанні здобувач вищої освіти діє так само, як для критерія 5 "А", але допустив одну незначну помилку, без зайвих рухів.	80-89 % вірних відповідей
39 - 47,9	У відповіді зроблені деякі не-принципові помилки, несуттєвого характеру, при повних знаннях програмного матеріалу.	При виконанні здобувачу вищої освіти діє так само, як для критерія 5 "А", але допустив дві незначних помилки, без зайвих рухів.	65-79 % вірних відповідей
33 - 38,9	У відповіді зроблено деякі помилки, при не повних знаннях програмного матеріалу.	Вправа або окремі її елементи виконані в основному правильно, але допущено кілька дрібних помилок, які призвели до зайвих рухів, має місце скутість рухів, невпевненість.	55-64 % вірних відповідей
30 - 32,9	Недостатня повнота викладення матеріалу, наявність неточностей при викладенні теоретичних питань. Порушення логічної послідовності викладення матеріалу.	Вправа або окремі її елементи в основному виконано правильно, але допущена одна груба і кілька дрібних помилок, які призвели до зайвих рухів, має місце скутість рухів, невпевненість. Вправа або окремі її елементи виконана уповільнено.	50-54 % вірних відповідей
21 - 29,9	Відсутність знань по більшій частині матеріалу, погане засвоєння положень курсу.	Вправа або окремі її елементи в основному виконані неправильно, допущено більше двох значних або одна груба помилка, яка призвела або може призвести до травмування.	35-49 % вірних відповідей
0,6 - 20,9	Відсутність знань по матеріалу дисципліни, не засвоєння положень курсу.	Вправа або окремі її елементи виконані неправильно, допущено більше двох значних або одна груба помилка, яка призвела або може призвести до травмування.	1-34 % вірних відповідей

* під час оцінювання відповіді, викладач визначає отриману кількість балів студентом, у встановлених інтервалах. Під час визначення кількості балів, в межах певного інтервалу, необхідно враховувати наступні критерії: вірно сформульовані визначення, відповідно до діючих стандартів; використання технічної термінології без спотворень; наявність ілюстративної частини відповіді, з врахуванням умовних графічних позначень, кількість приведених технічних характеристик техніки та обладнання.

**КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ
рівня знань за модуль № 6**

Оцінка за модуль складається з суми балів, отриманих протягом проведення занять, за відповідний модуль, та виконання модульної контрольної роботи.

Якщо здобувач вищої освіти не має поточних незадовільних оцінок, відпрацював обов'язкові теми та виконав модульну контрольну роботу, при цьому, загальна кількість балів, набраних здобувачем вищої освіти протягом навчання за всі види контролів складає 50 балів, то це дозволяє зарахувати модуль на підставі отриманої рейтингової оцінки.

Оцінка за відповідь виставляється за:

національною системою: „відмінно”, „добре”, „задовільно”, „незадовільно”;

ECTS: відмінно – «A», добре – «B», добре – «C», задовільно – «D», задовільно – «E», незадовільно – «FX», незадовільно – «F».

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оціночні бали навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
80-89	B	добре	
65-79	C		
55-64	D		
50-54	E	задовільно	не зараховано
35-49	FX	не задовільно	
1-34	F		

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ
КАФЕДРА ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ТЕХНІЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АВАРІЙНО-
РЯТУВАЛЬНИХ РОБІТ

КОНТРОЛЬНА РОБОТА № ____
з дисципліни «Рятувальна та загально фізична підготовка»

Виконана здобувачем вищої освіти
групи _____

« ____ » _____ 201__ р.

Кількість балів _____

Оцінка за національною
шкалою _____

Оцінка ECTS _____

Перевірив
капітан служби ЦЗ Харламов В.В.

(підпис)

« ____ » _____ 201__ р.

Харків, 201__

ПЕРЕЛІК ТЕОРЕТИЧНИХ ПИТАНЬ
для підготовки до виконання модульної контрольної роботи № 6
з дисципліни «Рятувальна та загально фізична підготовка»

1. Правила безпеки праці при експлуатації пневмо-, гідроінструменту;
2. Комплектація, та область застосування пневмоінструменту;
3. Правила роботи з обладнанням комплекту гідроінструменту;
4. Правила роботи з розтискачем ;
5. Правила роботи з різакром;
6. Правила роботи з домкратом;
7. Догляд за обладнанням комплекту гідроінструменту;
8. Спуск потерпілого, який завис на робочому канаті. Рятувальник підходить зверху.
9. Спуск потерпілого, який завис на страхувальному канаті. Рятувальник підходить зверху.
10. Спуск потерпілого, який завис на робочому канаті. Рятувальник підходить знизу.
11. Спуск потерпілого, який завис на страхувальному канаті. Рятувальник підходить знизу.
12. Гальмівні аварійні системи

Варіанти
для виконання модульної контрольної роботи № 6
здобувачам вищої освіти з дисципліни
«Рятувальна та загально фізична підготовка»

Варіант № 1

1. Правила безпеки праці при експлуатації пневмо-, гідроінструменту;
2. Гальмівні аварійні системи;

Варіант № 2

1. Комплектація, та область застосування пневмоінструменту;
2. Спуск потерпілого, який завис на страхувальному канаті. Рятувальник підходить знизу;

Варіант № 3

1. Правила роботи з обладнанням комплекту гідроінструменту;
2. Спуск потерпілого, який завис на робочому канаті. Рятувальник підходить знизу;

Варіант № 4

1. Догляд за обладнанням комплекту гідроінструменту;
2. Спуск потерпілого, який завис на страхувальному канаті. Рятувальник підходить зверху;

Варіант № 5

1. Правила роботи з домкратом;
2. Спуск потерпілого, який завис на робочому канаті. Рятувальник підходить зверху;

**Методичні вказівки і тематика для проведення підсумкового контролю
диференційованій залік
з дисципліни «Рятувальна та загально фізична підготовка»
(Для тематики занять з аварійно – рятувальних робіт)**

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ рівня знань за диференційований залік

Диференційований залік складається з суми балів, отриманих протягом навчання.

Якщо загальна кількість балів, набраних здобувачами вищої освіти протягом семестру за всі види модульних контролів дорівнює 50 балам або вища за неї, це дозволяє зарахувати диференційований залік на підставі рейтингової оцінки з дисципліни. Підсумкова оцінка (загальний бал), перерахована за національною шкалою і шкалою ECTS, виставляється без складання диференційованого заліку.

Поліпшити оцінку за диференційований залік здобувачі вищої освіти можуть за рахунок перездачі однієї із вправ, або однієї з тем модулю.

Оцінка за відповідь виставляється за:

національною системою: „відмінно”, „добре”, „задовільно”, „незадовільно”;

ECTS: відмінно – «A», добре – «B», добре – «C», задовільно – «D», задовільно – «E», незадовільно – «FX», незадовільно – «F».

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оціночні бали навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
80-89	B	добре	
65-79	C		
55-64	D		
50-54	E	задовільно	не зараховано
35-49	FX	не задовільно	
1-34	F		

Порядок оцінювання:

Бали	Критерії оцінювання		
	Індивідуальне, фронтальне або письмове опитування	Практичне виконання вправ	Тестовий контроль
90 – 100	Послідовна і повна відповідь на поставлені запитання.	Вправа або окремі її елементи виконані правильно з дотриманням усіх вимог, без помилок, легко, вільно, чітко, впевнено, разом, в належному ритмі. Здобувач вищої освіти розуміє сутність вправи, її призначення, може розібратися в русі, пояснити як він виконується, і продемонструвати його. Може визначити і виправити помилки, допущені іншим здобувачем вищої	90 – 100 % вірних відповідей

		освіти. Впевнено виконує вправу або норматив.	
80-89	У відповіді зроблена не-принципова помилка несуттєвого характеру, при повних знаннях програмного матеріалу.	При виконанні здобувач вищої освіти діє так само, як для критерія 5 "А", але допустив одну незначну помилку, без зайвих рухів.	80-89 % вірних відповідей
65-79	У відповіді зроблені деякі неprincipові помилки, несуттєвого характеру, при повних знаннях програмного матеріалу.	При виконанні здобувачу вищої освіти діє так само, як для критерія 5 "А", але допустив дві незначних помилки, без зайвих рухів.	65-79 % вірних відповідей
55-64	У відповіді зроблено деякі помилки, при не повних знаннях програмного матеріалу.	Вправа або окремі її елементи виконані в основному правильно, але допущено кілька дрібних помилок, які призвели до зайвих рухів, має місце скутість рухів, невпевненість.	55-64 % вірних відповідей
50-54	Недостатня повнота викладення матеріалу, наявність неточностей при викладенні теоретичних питань. Порушення логічної послідовності викладення матеріалу.	Вправа або окремі її елементи в основному виконано правильно, але допущена одна груба і кілька дрібних помилок, які призвели до зайвих рухів, має місце скутість рухів, невпевненість. Вправа або окремі її елементи виконана уповільнено.	50-54 % вірних відповідей
35-49	Відсутність знань по більшій частині матеріалу, погане засвоєння положень курсу.	Вправа або окремі її елементи в основному виконані неправильно, допущено більше двох значних або одна груба помилка, яка призвела або може призвести до травмування.	35-49 % вірних відповідей
1-34	Відсутність знань по матеріалу дисципліни, не засвоєння положень курсу.	Вправа або окремі її елементи виконані неправильно, допущено більше двох значних або одна груба помилка, яка призвела або може призвести до травмування.	1-34 % вірних відповідей

* під час оцінювання відповіді, викладач визначає отриману кількість балів студентом, у встановлених інтервалах. Під час визначення кількості балів, в межах певного інтервалу, необхідно враховувати наступні критерії: вірно сформульовані визначення, відповідно до діючих стандартів; використання технічної термінології без спотворень; наявність ілюстративної частини відповіді, з врахуванням умовних графічних позначень, кількість приведених технічних характеристик техніки та обладнання.

Плани практичних занять

(Для тематики занять з аварійно – рятувальних робіт)

Тема 5.4. Комбінований підйом зі штурмовою драбиною по висувній драбині. Вправи з рятувальною мотузкою.

Правила безпеки праці при виконанні вправи.

Порядок дій при виконанні вправи.

Тема 5.5 Механізований АРІ

Правила безпеки праці при експлуатації пневмо-, гідроінструменту;

Комплектація, та область застосування пневмоінструменту;

Правила роботи з обладнанням комплекту гідроінструменту;

Правила роботи з розтискачем ;

Правила роботи з різакром;

Правила роботи з домкратом;

Тема 6.7. Евакуація потерпілих, які зависли на канатах при виконанні висотно – верхолазних робіт.

Правила безпеки праці при виконанні робіт.

Спуск потерпілого, який завис на робочому канаті. Рятувальник підходить зверху.

Спуск потерпілого, який завис на страхувальному канаті. Рятувальник підходить зверху.

Спуск потерпілого, який завис на робочому канаті. Рятувальник підходить знизу.

Спуск потерпілого, який завис на страхувальному канаті. Рятувальник підходить знизу.

Тема 6.8. Організація евакуації постраждалих з верхніх поверхів будівлі.

Правила безпеки праці при виконанні робіт.

Організація евакуації постраждалих з верхніх поверхів будівлі з використанням ГАС.

Спуск постраждалого з використанням ГАС.

Спуск постраждалого з супроводжуючим, з використанням ГАС.

Спуск постраждалого з супроводжуючим по канатах, з використанням пристрою для спуску.

**Методичні вказівки з організації самостійної роботи курсантів (студентів)
з дисципліни “Рятувальна та загально фізична підготовка”
(Для тематики занять з аварійно – рятувальних робіт)**

Методичні вказівки призначені для здобувачів вищої освіти. В них вказані рекомендації щодо освоєння дисципліни «Рятувальна та загально фізична підготовка» для забезпечення якісної самостійної підготовки фахівців. Методичні вказівки складені з урахуванням вимог державного освітнього стандарту. Вказівки містять: перелік основних тем, що виносяться на самостійне опрацювання; опис процедури самостійної роботи здобувачів вищої освіти; рекомендовано список літератури та вимоги до контролю самостійної роботи здобувачів вищої освіти.

В сучасних умовах висуваються нові вимоги до підготовки фахівців. Сучасний випускник повинен володіти певними конкурентними перевагами під час проходження служби. При відборі кандидатів на посаду та просування по службі, звертають увагу не тільки на рівень теоретичної підготовки, але й на вміння швидко приймати раціональні рішення.

Вивчаючи дисципліну, здобувачів вищої освіти повинен прослухати курс лекцій, пройти передбачену робочою програмою кількість практичних занять, самостійно вивчити деякі навчальні питання курсу, написати контрольні роботи. Робота здобувача вищої освіти на лекції полягає у з'ясуванні основ дисципліни, короткому конспектуванні матеріалу, уточнення питань, що викликають труднощі. Іноді зручно конспектувати лекції на аркушах формату А4, які потім підшиваються по розділах в файлові папки. У цьому випадку є можливість доповнювати і удосконалювати конспекти. Для того щоб конспект не загубився, необхідно на титульному (першому) аркуші надписувати найменування дисципліни, прізвище та ім'я здобувача вищої освіти, факультет та номер групи.

Навчальні питання, які повно викладені в підручниках і в періодичній літературі, часто виносяться на самостійне вивчення. Їх не можна ігнорувати. Здобувач вищої освіти вивчає рекомендовану літературу і коротко конспектує матеріал, а найбільш складні питання, які потребують роз'яснення уточнює під час консультацій.

Відповідно до робочої програми навчальної дисципліни «Рятувальна та загально фізична підготовка» на самостійну роботу здобувачів вищої освіти виділяється 44 години. Протягом цього часу здобувачів вищої освіти самостійно вивчають навчальну, наукову і періодичну літературу. Вони мають можливість обговорити прочитане з викладачами дисципліни під час планових консультацій, з іншими здобувачами вищої освіти під час практичних занять, а також на лекціях, задаючи уточнюючі питання лектору.

За результатами вивчення теорії рятувальної підготовки, в міру набуття теоретичних знань, проводять заняття з виконання практичних вправ. Для відпрацювання всіх вправ необхідний захисний одяг та спорядження пожежного-рятувальника (рятувальника), пожежної та аварійно-рятувальної техніки, обладнання або місце відпрацювання вправи — 4-х поверхова навчальна башта. В цьому випадку, проведення самостійної підготовки можливо тільки в присутності викладача, з попереднім погодженням на кафедрі, у випадку використання техніки або обладнання.

Контроль самостійної роботи здобувач вищої освіти здійснює викладач, який проводить практичні заняття. У залежності від методики викладання можуть бути використані наступні форми поточного контролю: короткий усне або письмове опитування перед початком практичних занять, письмове домашнє завдання, реферати, доповіді на конференціях.

Після закінчення вивчення теоретичного та відпрацювання практичного блоку дисципліни «Рятувальна та загально фізична підготовка» здобувачі вищої освіти складають екзамен. Оцінка за дисципліну формується за накопичувальним принципом і складається з результатів роботи на практичних заняттях, оцінок періодичного контролю, виконання модульної контрольної роботи.

Курс «Рятувальна та загально фізична підготовка» побудований з урахуванням сучасних вимог і тих проблем, які виникають в територіальних підрозділах ОРС ЦЗ України у процесі повсякденної діяльності.

САМОСТІЙНА ПІДГОТОВКА

Загальні положення

Постарайтеся читати рекомендовану літературу в спокійній обстановці, не відволікаючись на сторонні справи та розмови. Вдумливе читання захистить Вас від необхідності повторного вивчення матеріалу.

Якщо Ви будете конспектувати засвоєний матеріал, то процес запам'ятовування буде більш ефективним. Ваші власні конспекти дозволять у будь-який час відновити необхідні знання. Конспектування прочитаного матеріалу зручніше вести в зошити для конспектів лекцій, присвячуючи йому окремі розділи. Визначення основних понять найкраще виділити іншим кольором або позначити маркером. Для того, щоб бібліографічний джерело було легко впізнаваним потрібно робити грамотні посилання на нього.

Вправи які пропонуються для самостійного виконання виконуються лише тоді, коли вони будуть добре засвоєні на занятті в присутності викладача. Викладачі доводять до свідомості молоді, що досягти помітних результатів можна за умов наполегливих тренувань, ознайомлюють здобувачів вищої освіти контролювати власні дії, та оцінки правильності їх виконання, спрямовувати їхню самостійну роботу не тільки на всебічний розвиток, а й на професійний зміст заняття.

Перспективне планування самостійних занять здобувачів вищої освіти здійснюється під керівництвом викладача з метою визначення послідовності вирішення завдань, оволодіння технікою різноманітних фізичних вправ і підвищення рівня функціональної підготовленості. Перспективне планування самостійних занять доцільно розробляти на весь період навчання. Залежно від стану здоров'я, вихідного рівня фізичної та спортивно технічної підготовленості здобувачів вищої освіти.

Не забувайте, консультуючись з викладачем, що проводить практичні заняття, показувати йому результати своєї самостійної роботи у вигляді грамотних конспектів. Це не тільки створить Вам імідж, але і дозволить своєчасно скорегувати процес самостійного вивчення складних питань цієї дисципліни.

Якщо при вивченні рекомендованої літератури виникли питання або незгоди з авторами, відзначте це в конспекті. Під час консультації подальші незрозумілі моменти, викладіть викладачу власну точку зору. Можливо, що Ваше бачення проблем внесе певну лепту в розвиток рятувальної підготовки як науки.

Ваше ознайомлення з працями вчених у цій області може сприяти активізації наукової діяльності. Для її реалізації слід звернутися до викладача, відповідального за науково-дослідну діяльність здобувачів вищої освіти на кафедрі.

Плани занять

Тема 5.4. Комбінований підйом зі штурмовою драбиною по висувній драбині. Вправи з рятувальною мотузкою.

На самостійне вивчення розділів цієї теми студенту відводиться 3 годин.

Рекомендується розподілити корисний час наступним чином:

Читання навчальної літератури – 1 годин;

Формулювання питань для обговорення – 0,25 години;

Консультація у провідного викладача – 0,25 години.

Практичне тренування – 1,5 години.

Вам буде потрібно вивчити наступні питання:

1. Правила безпеки праці при виконанні вправи.

2. Порядок дій при виконанні вправи.

Рекомендована література: 2, 3, 4, 5, 16, 17.

Тема 5.5 Механізований АРІ

На самостійне вивчення розділів цієї теми студенту відводиться 4 (3*) години.

Рекомендується розподілити корисний час наступним чином:

Читання навчальної літератури – 2,5 (1,5*) години;

Формулювання питань для обговорення – 0,25 години;

Консультація у провідного викладача – 0,25 години.

Практичне тренування – 1 години.

Вам буде потрібно вивчити наступні питання:

1. Правила безпеки праці при експлуатації пневмо-, гідроінструменту;
2. Комплектація, та область застосування пневмоінструменту;
3. Правила роботи з обладнанням комплекту гідроінструменту;
4. Правила роботи з розтискачем ;
5. Правила роботи з різакром;
6. Правила роботи з домкратом;

Рекомендована література: 2, 3, 4, 5, 16, 17.

Тема 6.7. Евакуація потерпілих, які зависли на канатах при виконанні висотно – верхолазних робіт.

На самостійне вивчення розділів цієї теми студенту відводиться 3 години.

Рекомендується розподілити корисний час наступним чином:

Читання навчальної літератури – 1,5 годин;

Формулювання питань для обговорення – 0,25 години;

Консультація у провідного викладача – 0,25 години.

Практичне тренування – 1 години.

Вам буде потрібно вивчити наступні питання:

1. Правила безпеки праці при виконанні робіт.
2. Спуск потерпілого, який завис на робочому канаті. Рятувальник підходить зверху.
3. Спуск потерпілого, який завис на страхувальному канаті. Рятувальник підходить зверху.
4. Спуск потерпілого, який завис на робочому канаті. Рятувальник підходить знизу.
5. Спуск потерпілого, який завис на страхувальному канаті. Рятувальник підходить знизу.

Рекомендована література: 2, 3, 4, 5, 16, 17.

Тема 6.8. Організація евакуації постраждалих з верхніх поверхів будівлі.

На самостійне вивчення розділів цієї теми студенту відводиться 3 години.

Рекомендується розподілити корисний час наступним чином:

Читання навчальної літератури – 2 години;

Формулювання питань для обговорення – 0,25 години;

Консультація у провідного викладача – 0,25 години.

Практичне тренування – 0,5 годин.

Вам буде потрібно вивчити наступні питання:

1. Правила безпеки праці при виконанні робіт.
2. Організація евакуації постраждалих з верхніх поверхів будівлі з використанням ГАС.
3. Спуск постраждалого з використанням ГАС.
4. Спуск постраждалого з супроводжуючим, з використанням ГАС.
5. Спуск постраждалого з супроводжуючим по канатам, з використанням пристрою

для спуску.

Рекомендована література: 2, 3, 4, 5, 16, 17.

Рекомендована література

1. Наказ МНС України від 13.03.2012 року № 575 Про затвердження Статуту дій у надзвичайних ситуаціях органів управління та підрозділів Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту.
2. Наказ МНС України від 7.05.2007 року № 312 Про затвердження Правил безпеки праці в органах і підрозділах МНС України.
3. Наказ ДСНС України від 13.07.2015 року « Про внесення змін до норм табельної належності, витрат і термінів експлуатації пожежно – рятувального, технологічного і гаражного обладнання інструменту, індивідуального озброєння та спорядження, ремонтно - експлуатаційних матеріалів підрозділів ДСНС України» Затверджених наказом ДСНС України від 29.05.2013 року № 358.
4. Висотно-верхолазна підготовка. Техніка рятувальних робіт на висоті: практ. посіб. / Укладачі: О.Є. Безуглов, Р.Г. Мелешенко, С.М. Щербак – Х.: НУЦЗУ, 2012. – 212 с.
5. Пожежно-рятувальна підготовка/[Безуглов О.Є., Горпинич І.А., Олійник Д.В. та ін.]; під ред. О.Є. Безуглова. – Х. : КП «Міська друкарня», 2011 – 228 с.
6. Мартынов А.И. ПРОМАЛЬП (промышленный альпинизм). – 2–е изд., переработано и дополнено – М.: СпортАкадемПресс, 2001. – 216 с., ил.
7. Школа альпинизма. Начальник подготовка: Учеб. Издание/Сост. Захаров П.П. Степенко Т.В. – М.: ФиС, 1989.-463 с.,ил.
8. Безопасность в альпинизме/Винокуров В.К.,Левин А.С., Мартынов И.А.,-М.:ФиС, 1983. – 168с.,ил.
9. Каталог. WORK SOLUTIONS. ПРОМАЛЬП.- Petzl.: 2005. – 103с., ил.
10. Наказ МНС України № 10 від 05.08.04 року «Настанова з фізичної підготовки особового складу МНС України».
11. Краснокутський М.І., Нікітін В.І., Колоколов В.О., Білоусов А.В. «Фізична підготовка: текст лекцій»- 2014 р.
12. Кононович В.Г. «Фізична підготовка: методичні рекомендації до проведення занять: Розділ: Гімнастика та силова підготовка» - 2010 р.
13. Краснокутський М.І., Ануфрієв П.М. «Загальна фізична підготовка працівників МНС» - 2005 р.
14. Альпинизм сегодня и завтра. Программа подготовки. Квалификационные уровни. Методические рекомендации. И.А. Мартынов, И.Б. Кудинов, А.И. Мартынов. - Днепропетровск, 1989. - 135 с.
15. Альпинизм сегодня и завтра. Методика обучения. Проблемные вопросы. Обмен опытом. А.В. Непомнящий, В.В. Целовахин, А.И. Мартынов, И.А. Мартынов - Днепропетровск, 1989. - 110 с.
16. Безопасность в альпинизме. В.Н. Винокуров, А.С. Левин, И.А. Мартынов. - М.: Физкультура и спорт, 1983. - 168 с.
17. Инструктору альпинизма. П.П. Захаров. - М.: Физкультура и спорт, 1982. - 200 с.
18. Кондратьев О.В., Добров О.Г. Техника промышленного альпинизма. – Новосибирск, Сибирское соглашение, 2000. – 118с. 8с ил.
19. Мартынов А.И. Промальп (промышленный альпинизм). - 2-е изд., перераб. и доп. - М.: Спортакадемпресс, 2001.
20. Кузнецов В.С. Учебное пособие. Выполнение высотно-верхолазных работ в опорном пространстве. – Симферополь: СПД «Барановская О. И.», 2008. – 684 с.: ил.
21. Кузнецов В.С. Учебное пособие по освоению навыков для выполнения высотно-верхолазных работ с применением специальной оснастки и страховочных средств. – Симферополь: Таврия, 2006. – 384 с.: ил.

22. Туркевич М.М. Поисково-спасательные работы в горах. под редакцией Ю.Л. Воробьёва. – Краснодар: МЧС России, 2000. – 416 с.: илл.159, табл. 34
23. Штюрман Ю.А. Опасности в туризме, мнимые и действительные. М.: Физкультура и спорт, 1972. – 104с.
24. Правила охорони праці під час виконання робіт на висоті. – Наказ № 62 Держгірпромнагляду від 27.03.2007 року.
25. Наказ МНС України від 01.07.2009 р. № 444 Про затвердження Настанови з організації професійної підготовки та післядипломної освіти осіб рядового і начальницького складу органів і підрозділів цивільного захисту.
26. Наказ МВС України від 20.02.2015 р. № 189 Про затвердження Положення про організацію службової підготовки осіб рядового і начальницького складу служби цивільного захисту.
27. Матвеев М.П., Новіков А.Д. «Теорія і методика фізичного виховання» - 1976 р.
28. Смоленский В.М. «Гимнастика и методика преподавания» - 1987 р.

Методичні матеріали
для проведення Комплексної контрольної роботи
з дисципліни «Рятувальна та загально фізична підготовка»
(Для тематики занять з аварійно – рятувальних робіт)

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ
КАФЕДРА ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ТЕХНІЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АВАРІЙНО-
РЯТУВАЛЬНИХ РОБІТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Начальник кафедри ОТЗАРР,
канд. техн. наук, доц.,
майор служби цивільного захисту
В.О. Собина

«__» _____ 201__ р.

КОМПЛЕКСНА КОНТРОЛЬНА РОБОТА

з дисципліни «Рятувальна та загально фізична підготовка»
з підготовки фахівців освітнього ступеня «бакалавр»
за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти, спеціальністю
053 «Психологія», 101 «Екологія»
спеціалізація – «Екстремальна та кризова психологія», «робота з
персоналом» «Екологічна безпека»

Затверджено на засіданні кафедри ОТЗАРР
Протокол № __ від «__» _____ 201__ р.

Харків 2017 р.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до комплексної контрольної роботи (ККР)
по дисципліні «Рятувальна та загально фізична підготовка»
з підготовки фахівців освітнього ступеня «бакалавр» за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти за спеціальністю спеціальністю
053 «Психологія», 101 «Екологія»
спеціалізація – «Екстремальна та кризова психологія», «робота з персоналом» «Екологічна безпека»

Метою ККР є забезпечення об'єктивного оцінювання рівня залишкових знань здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни «Рятувальна та загально фізична підготовка».

Пакет ККР використовується:

1. При проведенні самоаналізу діяльності випускової кафедри щодо підготовки фахівців за спеціальністю спеціальністю 053 «Психологія», 101 «Екологія» спеціалізація – «Екстремальна та кризова психологія», «робота з персоналом» «Екологічна безпека» та вдосконаленні навчального процесу.
2. При проведенні акредитаційної експертизи з метою оцінки якісних показників рівня підготовки здобувачів вищої освіти.

Відповідно до Освітньої програми професійної підготовки фахівців освітнього ступеня «бакалавр» за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти за спеціальністю спеціальністю 053 «Психологія», 101 «Екологія»

спеціалізація – «Екстремальна та кризова психологія», «робота з персоналом» «Екологічна безпека», здобувач вищої освіти, який засвоїв курс з дисципліни «Рятувальна та загально фізична підготовка» повинен практично використовувати техніку та обладнання при веденні аварійно-рятувальних робіт, в реальних умовах.

Структура пакету ККР:

- 1) навчальна програма нормативної дисципліни;
- 2) комплексна контрольна робота з дисципліни;
- 3) критерії оцінки виконання завдань комплексної контрольної роботи;
- 4) перелік довідкової літератури, використання якої дозволяється при виконанні ККР.

До комплексу ККР входять 15 варіантів контрольних завдань рівнозначної складності, які охоплюють весь програмний матеріал навчальної дисципліни. Трудомісткість кожного з варіантів складає 80-90 хвилин.

У відповідях на питання здобувачу вищої освіти необхідно, користуючись загальними матеріалами (рекомендаціями), які наведені літературних джерелах, які дозволені до користування, відпрацювати документи служби

або навести розгорнуту відповідь, у відповідності до завдання.

Загальна оцінка за виконання контрольного завдання визначається шляхом підсумування балів, отриманих здобувачем вищої освіти за кожне з трьох питань контрольного завдання. Оцінка за ККР виставляється згідно з існуючими нормативними документами за чотирьохбальною системою: «відмінно», «добре», «задовільно» та «незадовільно».

В основі оцінювання виконання здобувачем вищої освіти ККР полягає повнота і правильність виконання завдання.

Контрольне завдання містить три питання, вирішення яких потребує уміння застосовувати інтегровані знання програмного матеріалу дисципліни.

Зміст структурних частин Теоретична частина (контроль знань)

Перелік контрольних питань для письмового іспиту:

1. СОСЗ. Призначення, та галузь використання;
2. Класифікація СОСЗ;
3. Організація використання, та зберігання СОСЗ;
4. Опорні і страхувальні канати. Призначення, конструкція, види;
5. Експлуатація канатів, перевірка технічного стану, безпека;
6. Індивідуальні страхувальні системи. Призначення, вимоги, безпека, перевірка технічного стану;
7. Карабіни. Призначення, вимоги, безпека, перевірка технічного стану;
8. Пристрої для спуску по канату. Призначення, вимоги, безпека, перевірка технічного стану;
9. Пристрої для підйому по канату. Призначення, вимоги, безпека, перевірка технічного стану;
10. Безпека праці, та способи пересування працівника по похилих і горизонтальних площинах з використанням верхолазного спорядження;
11. Безпека праці при підготовці до спуску по опорному канату;
12. Методи забезпечення безпеки під час виконання робіт, і на конструкціях різного типу, із застосуванням верхолазного спорядження;
13. Безпека праці щодо дій страхуючого, під час забезпечення безпеки працівника, що підіймається(спускається);
14. Контроль за придатністю до експлуатації верхолазного спорядження та страхувальних засобів;
15. Вимоги безпеки праці під час підйому по опорному канату. Види способів підйому по опорним канатам;
16. Порядок установки опорних і страхувальних канатів;
17. Спеціальні вузли. Загальні вимоги, Механічні характеристики, типи та призначення. Правила безпеки праці при експлуатації пневмо-, гідроінструменту;
18. Комплектація, та область застосування пневмоінструменту;

19. Правила роботи з обладнанням комплекту гідроінструменту;
20. Правила роботи з розтискачем ;
21. Правила роботи з різакром;
22. Правила роботи з домкратом;
23. Догляд за обладнанням комплекту гідроінструменту;
24. Гальмівні аварійні системи;
25. Поліспасти системи;
26. Прості поліспасти;
27. Складні поліспасти;
28. Комбіновані поліспасти;
29. Розрахунок теоритичного вигравання в зусиллі в простих поліспадах;
30. Розрахунок теоритичного вигравання в зусиллі в складних поліспадах;
31. Обов'язки супроводжуючого потерпілого;
32. Розрахунок практичного вигравання в зусиллі в поліспадах;
33. Обов'язки спускаючого;
34. Вимоги під час транспортування потерпілого по крутопохилим переправам;
35. Умови, при яких застосовується способи евакуації потерпілих за допомогою переправ;

Практична частина (контроль умінь та навичок)

Завдання:

1. В'язання вузлів для кріплення канату;
2. Зміна напрому руху при виконанні робіт в безопорному просторі;
3. Забезпечення нижньої страховки;
4. Дії під час виникнення аварійної ситуації при проведенні робіт в безопорному просторі;
5. Закріплення постраждалого у рятувальних ношах;
6. Закріплення рятувальних нош, до опорного канату;
7. Зібрати систему просто поліспасти;
8. Зібрати систему складніого поліспасти;
9. Зібрати систему комбінованого поліспасти;
10. В'язання допоміжних вузлів;
11. В'язання вузлів для з'єднання канату;
12. Спуск потерпілого, який завис на робочому канаті. Рятувальник підходить зверху;
13. Спуск потерпілого, який завис на страхувальному канаті. Рятувальник підходить зверху;
14. Спуск потерпілого, який завис на робочому канаті. Рятувальник підходить знизу;
15. Спуск потерпілого, який завис на страхувальному канаті. Рятувальник підходить знизу;

Критерії оцінювання

Під час оцінювання знань, виявлених при виконанні завдань комплексної контрольної роботи, за основу слід брати повноту і правильність виконання завдань та керуватись Положенням про організацію освітнього процесу в університеті, затвердженого наказом НУЦЗ України від 19.06 2016 року № 129.

При оцінці виконання ККР враховується:

- повнота і правильність виконання завдань;
- здатність узагальнювати набуті знання для вирішення конкретних завдань;
- здатність аналізувати і оцінювати факти, події і робити обґрунтовані висновки;
- викладати свою думку на папері чітко, логічно, без двоякого тлумачення з дотриманням вимог ДСТУ-3008-95.

Оцінка за відповідь виставляється за:

національною системою: «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно».

«Відмінно»

1. Творчий підхід до засвоєного матеріалу, послідовна і повна відповідь на поставлені запитання.
2. Вміння аналізувати факти і події, приймати рішення, застосовуючи отриманні знання, в конкретних ситуаціях.
3. Вміння прогнозувати результати від прийнятих рішень.

«Добре»

1. У відповіді зроблена неprincipпова помилка несуттєвого характеру, при повних знаннях програмного матеріалу.
2. У відповіді зроблені деякі неprincipпові помилки, несуттєвого характеру, при повних знаннях програмного матеріалу.

«Задовільно»

1. У відповіді зроблено деякі помилки, при не повних знаннях програмного матеріалу.
2. Недостатня повнота викладення матеріалу, наявність неточностей при викладенні теоретичних питань. Порухення логічної послідовності викладення матеріалу.

«Незадовільно»

1. Відсутність знань по більшій частині матеріалу, погане засвоєння положень курсу.

Оцінювання результатів виконання ККР здійснюється за 100-бальною шкалою, з подальшим переведенням балів у традиційну чотирьохбальну систему оцінок згідно з таблицею.

Шкала оцінювання:

Сума балів за виконання ККР	Оцінка
90 – 100	відмінно
65-89	добре
50-64	задовільно
1-49	незадовільно

При оцінюванні ККР кількість балів, нарахованих за кожне завдання, залежить від правильності відповідей та складності питання. За перше контрольне питання здобувач вищої освіти отримує 30 балів, за друге та третє – по 40 балів (в сумі 100 балів). Остаточна оцінка є сумою балів за кожне завдання.

Порядок оцінювання питання №1 білету:

Бали	Критерії оцінювання
27-30*	Послідовна і повна відповідь на поставлені запитання.
19,5-26,9*	У відповіді зроблена неprincipова помилка несуттєвого характеру, при повних знаннях програмного матеріалу. У відповіді зроблені деякі неprincipові помилки, несуттєвого характеру, при повних знаннях програмного матеріалу.
15-19,4*	У відповіді зроблено деякі помилки, при не повних знаннях програмного матеріалу. Недостатня повнота викладення матеріалу, наявність неточностей при викладенні теоретичних питань. Порушення логічної послідовності викладення матеріалу.
0,03-14,9*	Відсутність знань по більшій частині матеріалу, погане засвоєння положень курсу.

* під час оцінювання відповіді, викладач визначає отриману кількість балів здобувачем вищої освіти, у встановлених інтервалах. Під час визначення кількості балів, в межах певного інтервалу, необхідно враховувати наступні критерії: вірно сформовані визначення, відповідно до діючих стандартів; використання технічної термінології без спотворень; наявність ілюстративної частини відповіді, з врахуванням умовних графічних позначень, кількість приведених технічних характеристик техніки та обладнання.

Порядок оцінювання питання №2,3 білету:

Бали	Критерії оцінювання
31,5-35*	Послідовна і повна відповідь на поставлені запитання.
22,8-31,4*	У відповіді зроблена неprincipова помилка несуттєвого характеру, при повних знаннях програмного матеріалу. У відповіді зроблені деякі неprincipові помилки, несуттєвого характеру, при повних знаннях програмного матеріалу.
17,5-22,7*	У відповіді зроблено деякі помилки, при не повних знаннях програмного матеріалу.

	Недостатня повнота викладення матеріалу, наявність неточностей при викладенні теоретичних питань. Порухення логічної послідовності викладення матеріалу.
0,035-17,4*	Відсутність знань по більшій частині матеріалу, погане засвоєння положень курсу.

* під час оцінювання відповіді, викладач визначає отриману кількість балів здобувачем вищої освіти, у встановлених інтервалах. Під час визначення кількості балів, в межах певного інтервалу, необхідно враховувати наступні критерії: вірно сформовані визначення, відповідно до діючих стандартів; використання технічної термінології без спотворень; наявність ілюстративної частини відповіді, з врахуванням умовних графічних позначень, кількість приведених технічних характеристик техніки та обладнання.

Перелік нормативно-довідкової літератури, користування якою передбачено при виконанні завдань

1. Наказ МНС України від 13.03.2012 року № 575 Про затвердження Статуту дій у надзвичайних ситуаціях органів управління та підрозділів Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту.
2. Наказ МНС України від 7.05.2007 року № 312 Про затвердження Правил безпеки праці в органах і підрозділах МНС України.
3. Наказ ДСНС України від 13.07.2015 року « Про внесення змін до норм табельної належності, витрат і термінів експлуатації пожежно – рятувального, технологічного і гаражного обладнання інструменту, індивідуального озброєння та спорядження, ремонтно - експлуатаційних матеріалів підрозділів ДСНС України» Затверджених наказом ДСНС України від 29.05.2013 року № 358.
4. Висотно-верхолазна підготовка. Техніка рятувальних робіт на висоті: практ. посіб. / Укладачі: О.Є. Безуглов, Р.Г. Мелещенко, С.М. Щербак – Х.: НУЦЗУ, 2012. – 212 с.
5. Пожежно-рятувальна підготовка/[Безуглов О.Є., Горпинич І.А., Олійник Д.В. та ін.]; під ред. О.Є. Безуглова. – Х. : КП «Міська друкарня», 2011 – 228 с.
6. Мартынов А.И. ПРОМАЛЬП (промышленный альпинизм). – 2–е изд., переработано и дополнено – М.: СпортАкадемПресс, 2001. – 216 с., ил.
7. Школа альпинизма. Начальник подготовка: Учеб. Издание/Сост. Захаров П.П. Степенко Т.В. – М.: ФиС, 1989.-463 с.,ил.
8. Безопасность в альпинизме/Винокуров В.К., Левин А.С., Мартынов И.А.,-М.:ФиС, 1983. – 168с.,ил.

Національний університет цивільного захисту України

(повне найменування вищого навчального закладу)

Освітній рівень _____ бакалавр _____

Спеціальність _____ 053 «Психологія» 101 «Екологія» _____
(назва)

Спеціалізація «Екстремальна та кризова психологія», «робота з персоналом» «Екологічна безпека» _____ Семестр _____
(назва)

Навчальна дисципліна _____ Рятувальна та загально фізична підготовка _____

КОМПЛЕКСНА КОНТРОЛЬНА РОБОТА № 1

1. СОСЗ. Призначення, та галузь використання;
2. Порядок установки опорних і страхувальних канатів;
3. В'язання вузлів для кріплення канату;

Примітка: питання № 3 виконується практично.

Затверджено на засіданні кафедри
Організації та технічного забезпечення аварійно-рятувальних робіт
Протокол № 1 від «26» серпня 2017 року

Начальник кафедри _____
(підпис)

В.О. Собина
(прізвище та ініціали)

Національний університет цивільного захисту України

(повне найменування вищого навчального закладу)

Освітній рівень _____ бакалавр _____

Спеціальність _____ 053 «Психологія» 101 «Екологія» _____
(назва)

Спеціалізація «Екстремальна та кризова психологія», «робота з персоналом» «Екологічна безпека» _____ Семестр _____
(назва)

Навчальна дисципліна _____ Рятувальна та загально фізична підготовка _____

КОМПЛЕКСНА КОНТРОЛЬНА РОБОТА № 2

1. Класифікація СОСЗ;
2. Спеціальні вузли. Загальні вимоги, Механічні характеристики, типи та призначення. Правила безпеки праці при експлуатації пневмо-, гідроінструменту;
3. Зміна напрому руху при виконанні робіт в безопорному просторі;

Примітка: питання № 3 виконується практично.

Затверджено на засіданні кафедри

Організації та технічного забезпечення аварійно-рятувальних робіт

Протокол № 1 від «26» серпня 2017 року

Начальник кафедри _____

(підпис)

В.О. Собина

(прізвище та ініціали)

Національний університет цивільного захисту України

(повне найменування вищого навчального закладу)

Освітній рівень _____ бакалавр _____

Спеціальність _____ 053 «Психологія» 101 «Екологія» _____
(назва)

Спеціалізація «Екстремальна та кризова психологія», «робота з персоналом» «Екологічна безпека» _____ Семестр _____
(назва)

Навчальна дисципліна _____ Рятувальна та загально фізична підготовка _____

КОМПЛЕКСНА КОНТРОЛЬНА РОБОТА № 3

1. Організація використання, та зберігання СОСЗ;
2. Комплектація, та область застосування пневмоінструменту;
3. Забезпечення нижньої страховки;

Примітка: питання № 3 виконується практично.

Затверджено на засіданні кафедри
Організації та технічного забезпечення аварійно-рятувальних робіт
Протокол № 1 від «26» серпня 2017 року

Начальник кафедри _____
(підпис)

В.О. Собина
(прізвище та ініціали)

Національний університет цивільного захисту України

(повне найменування вищого навчального закладу)

Освітній рівень бакалавр

Спеціальність 053 «Психологія» 101 «Екологія»

(назва)

Спеціалізація «Екстремальна та кризова психологія», «робота з персоналом» «Екологічна безпека»

Семестр

(назва)

Навчальна дисципліна Рятувальна та загально фізична підготовка

КОМПЛЕКСНА КОНТРОЛЬНА РОБОТА № 4

1. Опорні і страхувальні канати. Призначення, конструкція, види;
2. Правила роботи з обладнанням комплекту гідроінструменту;
3. Дії під час виникнення аварійної ситуації при проведенні робіт в безопорному просторі;

Примітка: питання № 3 виконується практично.

Затверджено на засіданні кафедри

Організації та технічного забезпечення аварійно-рятувальних робіт

Протокол № 1 від «26» серпня 2017 року

Начальник кафедри

_____ (підпис)

В.О. Собина

(прізвище та ініціали)

Національний університет цивільного захисту України

(повне найменування вищого навчального закладу)

Освітній рівень	бакалавр	
Спеціальність	053 «Психологія» 101 «Екологія» (назва)	
Спеціалізація	«Екстремальна та кризова психологія», «робота з персоналом» «Екологічна безпека» (назва)	Семестр
Навчальна дисципліна	Рятувальна та загально фізична підготовка	

КОМПЛЕКСНА КОНТРОЛЬНА РОБОТА № 5

1. Індивідуальні страхувальні системи. Призначення, вимоги, безпека, перевірка технічного стану;
2. Правила роботи з розтискачем ;
3. Закріплення рятувальних нош, до опорного канату;

Примітка: питання № 3 виконується практично.

Затверджено на засіданні кафедри
Організації та технічного забезпечення аварійно-рятувальних робіт
Протокол № 1 від «26» серпня 2017 року

Начальник кафедри

_____
(підпис)

В.О. Собина
(прізвище та ініціали)

Національний університет цивільного захисту України

(повне найменування вищого навчального закладу)

Освітній рівень бакалавр

Спеціальність 053 «Психологія» 101 «Екологія»
(назва)

Спеціалізація «Екстремальна та кризова психологія», «робота з персоналом» «Екологічна безпека»
(назва) Семестр _____

Навчальна дисципліна Рятувальна та загально фізична підготовка

КОМПЛЕКСНА КОНТРОЛЬНА РОБОТА № 6

1. Карабіни. Призначення, вимоги, безпека, перевірка технічного стану;
2. Правила роботи з різакром;
3. Закріплення рятувальних нош, до опорного канату;

Примітка: питання № 3 виконується практично.

Затверджено на засіданні кафедри
Організації та технічного забезпечення аварійно-рятувальних робіт
Протокол № 1 від «26» серпня 2017 року

Начальник кафедри _____
(підпис)

В.О. Собина
(прізвище та ініціали)

Національний університет цивільного захисту України

(повне найменування вищого навчального закладу)

Освітній рівень _____ бакалавр _____

Спеціальність _____ 053 «Психологія» 101 «Екологія» _____
(назва)

Спеціалізація «Екстремальна та кризова психологія», «робота з персоналом» «Екологічна безпека» _____ Семестр _____
(назва)

Навчальна дисципліна _____ Рятувальна та загально фізична підготовка _____

КОМПЛЕКСНА КОНТРОЛЬНА РОБОТА № 7

1. Пристрої для спуску по канату. Призначення, вимоги, безпека, перевірка технічного стану;
2. Правила роботи з домкратом;
3. Закріплення рятувальних нош, до опорного канату;

Примітка: питання № 3 виконується практично.

Затверджено на засіданні кафедри
Організації та технічного забезпечення аварійно-рятувальних робіт
Протокол № 1 від «26» серпня 2017 року

Начальник кафедри _____

(підпис)

В.О. Собина
(прізвище та ініціали)

Національний університет цивільного захисту України

(повне найменування вищого навчального закладу)

Освітній рівень _____ бакалавр _____

Спеціальність _____ 053 «Психологія» 101 «Екологія» _____
(назва)

Спеціалізація «Екстремальна та кризова психологія», «робота з персоналом» «Екологічна безпека» _____ Семестр _____
(назва)

Навчальна дисципліна _____ Рятувальна та загально фізична підготовка _____

КОМПЛЕКСНА КОНТРОЛЬНА РОБОТА № 8

1. Пристрої для підйому по канату. Призначення, вимоги, безпека, перевірка технічного стану;
2. Догляд за обладнанням комплекту гідроінструменту;
3. Зібрати систему просто поліспасти;

Примітка: питання № 3 виконується практично.

Затверджено на засіданні кафедри
Організації та технічного забезпечення аварійно-рятувальних робіт
Протокол № 1 від «26» серпня 2017 року

Начальник кафедри _____
(підпис)

В.О. Собина
(прізвище та ініціали)

Національний університет цивільного захисту України

(повне найменування вищого навчального закладу)

Освітній рівень _____ бакалавр _____

Спеціальність _____ 053 «Психологія» 101 «Екологія» _____
(назва)

Спеціалізація «Екстремальна та кризова психологія», «робота з персоналом» «Екологічна безпека» _____ Семестр _____
(назва)

Навчальна дисципліна _____ Рятувальна та загально фізична підготовка _____

КОМПЛЕКСНА КОНТРОЛЬНА РОБОТА № 9

1. Безпека праці, та способи пересування працівника по похилих і горизонтальних площинах з використанням верхолазного спорядження;
2. Гальмівні аварійні системи;
3. Зібрати систему складніого поліспасти;

Примітка: питання № 3 виконується практично.

Затверджено на засіданні кафедри
Організації та технічного забезпечення аварійно-рятувальних робіт
Протокол № 1 від «26» серпня 2017 року

Начальник кафедри _____
(підпис)

В.О. Собина
(прізвище та ініціали)

Національний університет цивільного захисту України

(повне найменування вищого навчального закладу)

Освітній рівень _____ бакалавр _____

Спеціальність _____ 053 «Психологія» 101 «Екологія» _____

(назва)

Спеціалізація «Екстремальна та кризова психологія», «робота з персоналом» «Екологічна безпека» _____

Семестр _____

(назва)

Навчальна дисципліна _____ Рятувальна та загально фізична підготовка _____

КОМПЛЕКСНА КОНТРОЛЬНА РОБОТА № 10

1. Безпека праці при підготовці до спуску по опорному канату;
2. Комбіновані поліспасти;
3. В'язання допоміжних вузлів;

Примітка: питання № 3 виконується практично.

Затверджено на засіданні кафедри

Організації та технічного забезпечення аварійно-рятувальних робіт

Протокол № 1 від «26» серпня 2017 року

Начальник кафедри _____
(підпис)

В.О. Собина
(прізвище та ініціали)

Національний університет цивільного захисту України

(повне найменування вищого навчального закладу)

Освітній рівень _____ бакалавр _____

Спеціальність _____ 053 «Психологія» 101 «Екологія» _____
(назва)

Спеціалізація «Екстремальна та кризова психологія», «робота з персоналом» «Екологічна безпека» _____ Семестр _____
(назва)

Навчальна дисципліна _____ Рятувальна та загально фізична підготовка _____

КОМПЛЕКСНА КОНТРОЛЬНА РОБОТА № 11

1. Методи забезпечення безпеки під час виконання робіт, і на конструкціях різного типу, із застосуванням верхолазного спорядження;
2. Розрахунок теоритичного вигравання в зусиллі в складних поліспадах;
3. Спуск потерпілого, який завис на робочому канаті. Рятувальник підходить зверху;

Примітка: питання № 3 виконується практично.

Затверджено на засіданні кафедри
Організації та технічного забезпечення аварійно-рятувальних робіт
Протокол № 1 від «26» серпня 2017 року

Начальник кафедри _____

(підпис)

В.О. Собина
(прізвище та ініціали)

Національний університет цивільного захисту України

(повне найменування вищого навчального закладу)

Освітній рівень бакалавр

Спеціальність 053 «Психологія» 101 «Екологія»
(назва)

Спеціалізація «Екстремальна та кризова психологія», «робота з персоналом» «Екологічна безпека» Семестр _____
(назва)

Навчальна дисципліна Рятувальна та загально фізична підготовка

КОМПЛЕКСНА КОНТРОЛЬНА РОБОТА № 12

1. Безпека праці щодо дій страхуючого, під час забезпечення безпеки працівника, що підіймається(спускається);
2. Розрахунок теоритичного вигравання в зусиллі в складних поліспадах;
3. Спуск потерпілого, який завис на страхувальному канаті. Рятувальник підходить зверху;

Примітка: питання № 3 виконується практично.

Затверджено на засіданні кафедри
Організації та технічного забезпечення аварійно-рятувальних робіт
Протокол № 1 від «26» серпня 2017 року

Начальник кафедри

_____ (підпис)

В.О. Собина
(прізвище та ініціали)

Національний університет цивільного захисту України

(повне найменування вищого навчального закладу)

Освітній рівень бакалавр

Спеціальність 053 «Психологія» 101 «Екологія»
(назва)

Спеціалізація «Екстремальна та кризова психологія», «робота з персоналом» «Екологічна безпека»
(назва) Семестр _____

Навчальна дисципліна Рятувальна та загально фізична підготовка

КОМПЛЕКСНА КОНТРОЛЬНА РОБОТА № 13

1. Контроль за придатністю до експлуатації верхолазного спорядження та страхувальних засобів;
2. Обов'язки супроводжуючого потерпілого;
3. Спуск потерпілого, який завис на робочому канаті. Рятувальник підходить знизу;

Примітка: питання № 3 виконується практично.

Затверджено на засіданні кафедри
Організації та технічного забезпечення аварійно-рятувальних робіт
Протокол № 1 від «26» серпня 2017 року

Начальник кафедри _____
(підпис)

В.О. Собина
(прізвище та ініціали)

Національний університет цивільного захисту України

(повне найменування вищого навчального закладу)

Освітній рівень бакалавр

Спеціальність 053 «Психологія» 101 «Екологія»
(назва)

Спеціалізація «Екстремальна та кризова психологія», «робота з персоналом» «Екологічна безпека» Семестр _____
(назва)

Навчальна дисципліна Рятувальна та загально фізична підготовка

КОМПЛЕКСНА КОНТРОЛЬНА РОБОТА № 14

1. Безпека праці при підготовці до спуску по опорному канату;
2. Розрахунок практичного вигравання в зусиллі в поліспадах;
3. Спуск потерпілого, який завис на страхувальному канаті. Рятувальник підходить знизу;

Примітка: питання № 3 виконується практично.

Затверджено на засіданні кафедри
Організації та технічного забезпечення аварійно-рятувальних робіт
Протокол № 1 від «26» серпня 2017 року

Начальник кафедри _____

(підпис)

В.О. Собина
(прізвище та ініціали)

Національний університет цивільного захисту України

(повне найменування вищого навчального закладу)

Освітній рівень бакалавр

Спеціальність 053 «Психологія» 101 «Екологія»
(назва)

Спеціалізація «Екстремальна та кризова психологія», «робота з персоналом» «Екологічна безпека»
(назва) Семестр _____

Навчальна дисципліна Рятувальна та загально фізична підготовка

КОМПЛЕКСНА КОНТРОЛЬНА РОБОТА № 15

1. Розрахунок практичного вигравання в зусиллі в поліспастангах;
2. Вимоги під час транспортування потерпілого по крутопохилим переравам;
3. Дії під час виникнення аварійної ситуації при проведенні робіт в безопорному просторі;

Примітка: питання № 3 виконується практично.

Затверджено на засіданні кафедри
Організації та технічного забезпечення аварійно-рятувальних робіт
Протокол № 1 від «26» серпня 2017 року

Начальник кафедри _____
(підпис)

В.О. Собина
(прізвище та ініціали)